خبر

هفته مهر سینمای ایران آغاز شد

«هفته مهر سینمای ایران» که قرار بود از روزهای پایانی شهریور آغاز شود، بعد از چند بار تعویق سرانجام همراه با برنامه‌های متنوع از جمله تکریم سینماگران پیشکسوت آغاز شد، این رویداد تا ۲۲ مهرماه ادامه خواهد داشت. این رویداد ابتدا قرار بود از ۶ تا ۱۲ مهرماه برگزار شود که به ۱۶ تا ۲۲ مهرماه موکول شد.

به گزارش جام جم «هفته مهر سینمای ایران» به مناسبت روز ملی سینما (۲۱ شهریور) و با هدف تحقق استمرار شادابی و پویایی در محیط روانی سینمای کشور و توجه خاص به مقوله عدالت فرهنگی و هنری در دولت سیزدهم در راستای تکریم سینماگران پیشکسوت، فعالان سینمای ایران در رشته‌های مختلف و هنرمندان ایثارگر طراحی و پیش‌بینی شد. قرار است در این هفته با همکاری و همفکری نهادها و شخصیت‌های هنری، فعال‌ترین و بهترین سینماگران استانی شناسایی و پس از ارزیابی در مراسمی که به همین مناسبت در مراکز یا شهرستان‌های منتخب در نظر گرفته شده، از برگزیدگان استانی تجلیل به عمل آید.

قدردانی از برگزیدگان رشته‌های مختلف از جمله: کارگردانی، بازیگری، فیلم‌نامه نویسی، تدوین، گریم، صداگذاری، جلوه‌های ویژه بصری، فیلمبرداری، انیمیشن، سینماداران، آموزشگاه سینمایی، پژوهشگران سینما، تهیه‌کننده فیلم سینمایی و غیره در استان‌ها از جمله برنامه‌های تدارک دیده شده هفته مهر سینمای ایران است.

سینمای جهان

چگونه چینی‌ها فروش یک فیلم را به ۱۶۰ میلیون دلار رساندند؟

بازگشت موفقیت آمیز به خانه

کیکاوس زیاری
گروه فرهنگ و هنر

اکشن میهن‌پرستانه «بازگشت به خانه» که هفته قبل توانست طی تعطیلات روز ملی چین در این کشور آسیایی بیشترین تعداد تماشاچی را به داخل سالن‌های سینماها بکشاند و در صدر جدول هفتگی گیشه نمایش قرار گیرد برای دومین هفته متوالی صدرنشین این جدول شد. تماشاگران چینی برای تماشای این فیلم در سه روز آخر هفته حدود ۲۲ میلیون دلار پرداخت کردند. با توجه به افتتاحیه ۶۰ میلیون دلاری فیلم، رقم کلی فروش آن به ۱۶۰ میلیون دلار رسیده است. تحلیلگران اقتصادی سینمایی از این رقم فروش برای فروش ۱۰ روزه بازگشت به خانه به‌عنوان یک رقم بسیار خوب اسم می‌برند. این در حالی است که اهل فن در مقایسه تعطیلات روز ملی چین در سال جاری با همین تعطیلات در سال‌های گذشته، عقیده دارند صنعت سینمای کشور درجا زده و نتوانسته بود موفقیت سال‌های قبل خود را تکرار کند.

رائو ژیائوژی، کارگردانی بازگشت به خانه را انجام داده و خط اصلی داستان آن در ارتباط با آزادی دوباره شهروندان چینی است که در کشور دیگری در میانه یک جنگ و درگیری سخت گیر افتاده و منتظر ورود نیروهای کمکی چینی هستند. این بار کشور لیبی مکان اصلی رخدادهای داستان فیلم است و تماشاگران شاهد تلاش‌های خطرناک دو دیپلمات چینی‌اند که در فضای جنگ‌زده سال ۲۰۱۱ لیبی به‌دنبال نجات جان حدود ۱۲۵ شهروند معمولی چینی هستند که در میانه جنگ داخلی لیبی به حال خود رها شده‌اند.

سیاست‌گذاری برای حمایت از سینمای بومی

رائو در مصاحبه‌ای دلیل عدم موفقیت بسیار بالای فیلم خود را در این نکته اعلام کرد که تهیه و توزیع کنندگان چینی، تعداد زیادی از تولیدات بومی را در روزهای جشن و تعطیلات روز ملی چین راهی پرده سینماها کردند و این موضوع، مانع آن شد تا فیلم او و بقیه فیلم‌های روی پرده بتوانند شاهد یک موفقیت ۱۰۰ میلیون دلاری باشند. در عین حال، تحلیلگران ادامه ترس مردم عادی از بیماری کرونا و عدم تمایل آنها را برای حضور در مکان‌های عمومی(و از جمله سالن‌های نمایش فیلم) از عوامل اساسی عدم توفیق کلان محصولات سینمایی در جدول گیشه نمایش می‌دانند. تعدادی از رسانه‌های گروهی هم با اشاره به مشکلات اقتصادی موجود در چین، عقیده دارند شرایط زندگی برای بسیاری از اقشار چینی سخت و گرانی محصولات زندگی روزمره باعث شده تا عموم تماشاگران سینما بیشتر به فکر تهیه مایحتاج عمومی روزانه خود باشند تا این‌که بخواهند پول‌شان را خرج تماشای فیلم‌های جدید سینمایی بکنند. این در حالی است که مسئولان رسمی برای کمک به تولیدات بومی و تقویت سینمای ملی، اجازه نمایش عمومی بلاک باسترهای هالیوودی را در این ایام ندادند و فیلم‌های چینی بدون هیچ رقیب جدی خارجی، یکه تاز میدان اکران عمومی فیلم‌ها بودند.

این نکته را هم باید اضافه کرد که برخی تحلیلگران اقتصادی سینما با مقایسه بازگشت به خانه با درام جنگی میهن پرستانه «نبرد در دریاچه چانگجین» که سال قبل در همین ایام اکران عمومی شد، زنگ خطر کاهش شدید فروش تولیدات بومی را به صدا درآورده‌اند. این درام جنگی در سه روز اول نمایش عمومی در جریان تعطیلات روز ملی چین، توانست ۲۰۳ میلیون دلار فروش کند. فاصله فروش ۱۴۳ میلیون دلاری این دو فیلم، می‌تواند هشداری جدی برای اهالی صنعت سینمای کشور باشد. این در حالی است که «کشورم، والدینم» دومین فیلم جدول گیشه نمایش سینماهای چین در تعطیلات سال قبل هم با افتتاحیه‌ای ۷۶ میلیون دلاری به رقمی بالاتر از بازگشت به خانه دست پیدا کرده بود./ باکس آفیس آسیا

گفت‌وگوی «جام جم» با حسن صیدخانی، کارگردانی که رهبر انقلاب از فیلمش تقدیر کرد

مستطیل قرمز؛ تصویر مظلومیت و مقاومت مردم ایران

صبا رحیمی
فرهنگ و هنر

شاید بتوان فیلم «مستطیل قرمز» را خاطرات عینی و ملموس حسن و حسین صیدخانی از دوران کودکی و نوجوانی‌شان بدانیم؛ فیلمی که بر اساس واقعیت سال ۶۵ ساخته شده و با بیانی ساده و صمیمی، مخاطب را به منطقه چوار در استان ایلام می‌برد. به همان روزها که زمین فوتبال چوار زیر شدیدترین حمله‌های هوایی و بمباران‌ها قرار گرفت و ورزشکاران و تماشاگران آنجا را به شهادت رساند. این فیلم در دیدار دست‌اندرکاران کنگره شهدای ورزشکار و جمعی از مادران شهدای ورزشکار مورد تقدیر رهبر انقلاب قرار گرفت و ایشان بر این مهم تاکید کردند «بیان حقایق با آثار هنری کار لازمی است که باید با قوت انجام شود». کسب مدال بلورین و لوح زرین از جشنواره جهانی ficts ایتالیا، برگزیده جشنواره بین‌المللی مقاومت و کسب دیپلم افتخار و لوح زرین از جشنواره ملی فانوس از جمله افتخارات این فیلم سینمایی است. در جام‌جم گفت‌وگویی داشته‌ایم با حسن صیدخانی یکی از کارگردانان این فیلم تا برایمان از روایت‌های آن روزها و بازخوردهایی که از اکران فیلمش گرفته، بگوید.

انگاره‌های ذهنی خیلی از فیلمسازانی که کارشان را از ژانر دفاع‌مقدس شروع کردند، این است که با جنگ بزرگ شدند و هنوز که هنوز است با تبعاتش دست و پنجه نرم می‌کنند. این موضوع در مورد شما هم صدق می‌کند و کلا چه شد که ایده ساخت این فیلم به ذهن شما رسید؟

نکته‌ای که می‌فرمایید، کاملا درست است. نسل ما جنگ را لمس کرد و ما خودمان در ایلام، در همان آوارگی‌ها و منطقه جنگ‌زده به دنیا آمدیم. خیلی از مردم آن خطه که درگیر جنگ بودند، همین بمباران زمین فوتبال منطقه چوار را به یاد دارند و از نزدیکان ما هستند، از همین کسانی که ما خودشان و خانواده‌شان را می‌شناسیم. بله، ما با جنگ بزرگ شدیم و این فضا قطعا در شکل‌گیری ایده ساخت این فیلم بی‌تاثیر نبوده. این اتفاق سال ۶۵ در منطقه‌ای افتاد که کمتر کسی آن را می‌شناسد. حتی امروز زمانی‌که برای تحقیقات بیشتر به منطقه چوار و ایلام سفر کردیم خیلی‌ها در جریان اتفاقی که سال ۶۵ در آن روستا افتاده نبودند و همین موضوع تولید ما را با سختی روبه‌رو کرد. به هر حال سینما ابزار بسیار مهمی برای انتقال مفاهیم و این ارزش‌هاست، چه برای جامعه کنونی، چه برای نسل آینده. به جرات می‌گویم ما برای ساخت این فیلم ریسک کردیم و خدا شاهد است اعتقاد راسخی برای ساخت آن داشتیم. نمی‌دانستیم چه اتفاقی قرار است بیفتد اما به خدا توکل و آن را شروع کردیم.

پس شما و برادرتان از اهالی منطقه چوار در استان ایلام هستید؟

بله، ما خودمان از همان منطقه هستیم، یعنی در آن منطقه متولد شدیم و در آن شرایط جنگ، در آن شرایط چادرنشینی و آوارگی با این اتفاقات بزرگ شدیم. از وقتی شروع به ساخت فیلم کوتاه کردیم، همیشه این دغدغه را داشتیم که درباره شهدا و فاجعه بمباران زمین فوتبال چوار فیلم خوبی بسازیم و وقتی موقعیت آن فراهم شد، دست روی این سوژه گذاشتیم. یک مقدار هم ریسکش بالا بود، چون این موضوع برای خیلی از مراکز اولویت نبود و حمایت گرفتن خیلی سخت بود. به همین علت مجبور شدیم از خانه و زندگی شخصی‌مان برای ساخت این فیلم مایه بگذاریم. حتی خاطرم هست زمانی‌که قرار بود هیات ایرانی، فیلمی ایرانی را برای جشنواره میلان ایتالیا انتخاب کند، خیلی ریسک کرد و «مستطیل قرمز» را به عنوان فیلمی دفاع‌مقدسی راهی کرد. بعد از این‌که فیلم به جشنواره میلان رفت، تعدادی از شاهدان عینی که آنجا حضور داشتند، می‌گفتند این فیلم مخاطبان اروپایی‌اش را هم به‌شدت متاثر کرد. آنها می‌گفتند شبی که هیات داوری اروپایی نشستند و آثار را بازبینی کردند، وقتی نوبت به این فیلم رسید و نماینده ایران در آن جلسه حضور داشت، گفت همین که فیلم تمام شد و نور به داخل سالن آمد، چشم داوران را پر از اشک دیدم. آنها همراه با بغض می‌گفتند واقعا این اتفاق واقعی است؟ چنین اتفاقی رخ داده‌است؟ این اوج مظلومیت مردم ایران است که آنها را تحت‌تاثیر قرار داده‌بود. این فیلم موفق به دریافت مدال بلورین و لوح تقدیر از جشنواره ایتالیا و به‌عنوان بهترین فیلم در آن جشنواره شناخته شد. در همان ایام هم رهبر انقلاب در کنگره شهدای ایلام درباره محتوای این فیلم صحبت کردند که باعث شد توجهات بسیاری به آن جلب شود. وقتی حضرت آقا درباره این فیلم صحبت کردند، توجه‌ها به سمت این اتفاق جلب شد و بلافاصله زمینه اکران عمومی آن فراهم آمد. با این‌که اواخر کرونا بود و در اسفندماه این فیلم اکران عمومی شد، ولی خدا را شکر استقبال از آن خوب بود و ما راضی بودیم.

راجع به فیلم بگویید. به نظر می‌رسد نام‌گذاری برای این فیلم به نوعی جلب توجه کرده‌است. اسم «مستطیل قرمز» چه تناسبی با محتوای اثرتان دارد؟

فیلم «مستطیل قرمز» همان‌طور که از نامش پیداست، مستطیل سبزی است که تبدیل به یک مستطیل قرمز می‌شود. یعنی زمین فوتبالی که بمباران می‌شود تبدیل به یک مستطیل قرمز می‌شود. برداشت ما از رنگ قرمز یک جا معنای خون شهادت را داشت و جایی دیگر منطقه ممنوعه، منطقه‌ای که آن اتفاق برایش افتاد. یک برداشت دووجهی داشتیم و بیشتر سعی کردیم معنای بمباران و فاجعه‌ای که رخ می‌دهد را برای این زمین فوتبال به تصویر بکشیم. معمولا به زمین‌های چمن می‌گویند زمین سبز، مستطیل سبز و خودتان هم می‌دانید که سبز نماد پاکی است، ولی اینجا نه، اینجا مستطیل سبز با خون قرمز می‌شود که به نوعی استعاره از همان خون شهداست.

خودتان فکر می‌کنید حرف اصلی فیلم‌تان چیست؟ چرا که ممکن است در برهه زمانی برداشت‌های متفاوتی از آن شود؟

برداشت‌ها اگر متفاوت هم باشند، قابل احترام است. ما انتظار نداریم همه برداشت‌ها به یک شکل باشد. ممکن است هر کسی یک برداشتی داشته‌باشد و خاصیت جنس کار هنری و سینما هم همین است که هر کسی می‌تواند برداشتی از یک اثر داشته‌باشد. هیچ ایراد و اشکالی هم ندارد ولی ما دو هدف را از ساخت این فیلم در نظر داشتیم. نخست به تصویر کشیدن مظلومیت مردم ایران و دیگری مقاومت این مردم. خواستیم بگوییم به گواه تاریخ، ما همیشه ملت مظلومی بودیم. کجای دنیا جرات می‌کنند یک مسابقه فوتبال را بمباران کنند؟ چه کسی جرات می‌کند؟ همین نهادهای حقوق‌بشری، اینها که از حقوق‌بشر دم می‌زنند، چرا الان سکوت کردند؟ چرا الان در موردش سکوت کرده‌اند؟ مگر اینها حامی حقوق‌بشر نیستند؟ کجای دنیا بمباران یک زمین فوتبال انسانی است؟ ما می‌بینیم در جنگ‌های داخلی نیجریه وقتی که به خاطر یک مسابقه فوتبال آتش‌بس اعلام می‌کنند، مسابقه که تمام می‌شود باز دوباره جنگ ادامه پیدا می‌کند؛ به احترام فوتبال. چرا؟ چون فوتبال، ورزش نماد صلح است، نماد دورهمی است، اصلا نماد نشاط است. ساخت و نمایش این چنین آثاری سند مظلومیت مردم ایران است و دومین مطلب، همان‌طور که گفتم بحث مقاومت مردم ایران است. مثلا در فیلم پلاکاردهایی می‌بینیم که مردم نوشته‌اند ما ایستاده‌ایم. شما همین الان دقت کنید، جنگ در هر جای دنیا شکل می‌گیرد، معمولا مردم آن منطقه را ترک می‌کنند و می‌روند؛ به کشور دیگری پناهنده می‌شوند و فرار می‌کنند، ولی مردم ما در اوج جنگ پای کشور و خاک‌شان ایستادند. پیروز واقعی، خود همین مردم هستند؛ چون موشک‌ها و هواپیماهای جنگ را می‌بینند و با شجاعت می‌ایستند. بله، ما قبول داریم امروز یک‌سری مشکلات و مصائب اقتصادی دارند و کسی هم منکرش نیست، اما ایمان دارم هیچ‌کس نمی‌خواهد امنیت و آرامش کشور از دست برود. گله مندی هایی وجود دارد و مردم انتظار دارند اتفاقات خوب بیفتد که ان‌شاءا... می‌افتد. همه ما ایران را دوست داریم، برای این کشور خون‌های زیادی ریخته شده تا به اینجا رسیده که امیدوارم با بهبود اوضاع اقتصادی، مشکلات معیشتی مردم نیز رفع شود. کشور و مردم خیلی خوبی داریم و ان‌شاءا... بتوانیم زیر سایه امام زمان(عج) در رفاه و آرامش زندگی کنیم.

چقدر از شرایط اکران و نمایش فیلم راضی هستید؟

معمولا فیلم‌های دفاع‌مقدسی مظلوم هستند؛ چه در روند تولید چه در روند اکران. من اگر بروم و یک فیلم خاکستری بسازم مطمئن باشید مشکلات کمتری متحمل می‌شوم. فیلم‌های ژانر اجتماعی، هنری، کمدی و... حمایت بیشتری از تولید تا اکران می‌بینند. باز هم خدا را شکر می‌کنم که با تمام مشکلات توانستیم مستطیل قرمز را بسازیم و به نمایش بگذاریم. زیباترین قسمت ماجرا برای ما مخاطبانی بودند که راضی سالن‌های سینما را ترک می‌کردند. مشکل ما اما این است که چطور مخاطب را به سالن سینما بیاوریم. چون بعد از آن ایمان دارم مخاطب تا پایان فیلم، آن را همراهی می‌کند. از صمیم قلب می‌خواهیم مردم این فیلم را ببینند. نه به خاطر گیشه‌ای پربارتر، به دلیل این‌که تمام مردم و به خصوص نسل‌های جوان‌تر ببینند چه بر این کشور گذشته، ببینند چه خون‌هایی به‌ناحق ریخته شده‌است و چقدر ما مظلوم هستیم. برای رسیدن به این هدف حتی اگر ارگان و نهادی اعلام آمادگی برای پخش این اثر را داشت، حاضر هستیم به رایگان آن را در اختیارشان قرار دهیم. خداگواه است دلمان می‌خواهد پیام فیلم را به مردم ایران و جهان عرضه کنیم.

و در پایان آیا فیلم «مستطیل قرمز» را ادای دینی به شهدا می‌دانید؟

بله. هر ارگان و نهادی هم حاضر به نمایش آن باشد و بخواهد این فیلم را ببیند، ما و شرکت پخش فیلم همگی اهل تعامل هستیم. طبق مذاکرات و جلساتی که داشتیم، قرار است تلویزیون هم این موضوع را دنبال کند و به زودی این فیلم در رسانه ملی پخش شود که در این صورت تعداد بیشتری از مردم می‌توانند این فیلم را ببینند. ما یک وظیفه‌ای داریم راجع به ساخت این آثار و یک وظیفه مهم‌تر داریم راجع به انعکاس آنها. ما هر آنچه را که در توانمان باشد، برای دیده‌شدن این فیلم انجام می‌دهیم. قصد داریم در سطح بین‌المللی نیز این فیلم را اکران کنیم چرا که دنیا از این موضوعات استقبال می‌کند.

نکته

چفیه‌ای برای موزه شهدای ورزشکار

حسین صیدخانی
کارگردان فیلم «مستطیل قرمز»

من به همراه برادرم حسن صیدخانی کارگردانی و سرمایه‌گذاری این فیلم را به‌عهده داشتم که تهیه‌کنندگی آن بر عهده مرحوم علیرضا سجادپور بود. در نمایش این فیلم در جشنواره ایتالیا مدال بلورین و لوح زرینی به فیلم مستطیل قرمز اهدا شد که در دیدار با رهبر معظم انقلاب اسلامی آنها را تقدیمشان کردیم و ایشان پذیرفتند. ایشان هم چفیه‌شان را به ما اهدا کرده‌بودند که در کنگره شهدای ورزشکار توسط سردار سلامی به موزه شهدای ورزشکار تقدیم شد.

دیالوگ ماندگار

مادرها از آدم چیزی نمی‌پرسند...

ابی مشرقی (با بازی خسرو شکیبایی): مردم من رو می‌دیدن، می‌گفتن مخش تکون خورده ولی من به مامانم می‌گفتم من دلم تکون خورده نه مخم. مادرم می‌گفت تو دلت قد صدتا مخ می‌ارزه، به خدا گفت، به همین زمین قسم گفت.

رها زمانه (با بازی اندیشه فولادوند): مادرت نپرسید عاشق کی شدی؟ نپرسید اسمش چیه؟

ابی مشرقی: مادرها که از آدم چیزی نمی‌پرسن. همه چیو خودشون می‌دونن...

آنچه خواندید بخش‌هایی از دیالوگ‌های فیلم «ستاره بود» سومین فیلم از سه‌گانه ستاره‌ها به کارگردانی و نویسندگی فریدون جیرانی و تهیه‌کنندگی عبدا... اسفندیاری و حمید اعتباریان ساخته سال ۱۳۸۴ است.

چهره

مدیران کجا هستند؟

زینت رضا، رئیس انجمن منشیان صحنه گفت: ظاهرا پشت پرده برگزاری مجمع اخیر خانه سینما اتفاقاتی صورت گرفته و به همین دلیل هم به‌رغم تخلفات آشکار، این مجمع غیرقانونی باطل نشده است.

دیگر بر همه آشکار و روشن است که این مجمع فاقد وجاهت قانونی بوده و تخلفات آشکاری در آن وجود داشته و قطعا مسئولان وزارت ارشاد، وزارت کار و... باید مانع برگزاری این مجمع می‌شدند و درنهایت هم مدیران ارشد باید این مجمع را باطل اعلام می‌کردند.

این سینماگر افزود: سؤال بخش کثیری از اهالی سینما این است که واقعا چه شخص و نهادی مسئول رسیدگی به تخلفات آشکار خانه سینماست؟ چرا هیچ نهادی پاسخگوی فجایع خانه سینما نیست و همه به نحوی خود را از ماجرای خانه سینما کنار کشیده‌اند؟ مسئولان وزارت ارشاد با آن ساختمان عظیم و نیروهای متعدد چرا به فریاد ما نمی‌رسند؟ چرا در اتاق‌های متعدد آنجا به روی مراجعان بسته است و ما نمی‌توانیم با مدیران ملاقات داشته باشیم؟ آقایان در این اتاق‌ها را باز کنید و با ما روبه‌رو شوید./ سینماپرس

پیش تولید

شعیبی «هم‌آهنگ» را می‌سازد

به نظر می‌رسد کم‌کم سینماگران برنامه‌های خود را برای حضور در جشنواره فیلم فجر می‌بندند و هر روز خبر تازه‌ای از آماده شدن یکی از سینماگران نام آشنا برای آماده کردن آثارشان به منظور حضور در جشنواره منتشر می‌شود که در تازه‌ترین آن خبر می‌رسد بهروز شعیبی که امسال، سال شلوغی را در گیشه داشت، به‌زودی درام اجتماعی هم‌آهنگ را به تهیه‌کنندگی علی سرتیپی جلوی دوربین می‌برد.

این، نخستین همکاری شعیبی و سرتیپی محسوب می‌شود که پس از دریافت پروانه ساخت، احتمالا برای حضور در جشنواره فجر امسال، جلوی دوربین خواهد رفت. شعیبی سال گذشته، بدون قرار قبلی را در ایران و آلمان جلوی دوربین برد. فیلمی که در جشنواره فجر سال گذشته، برنده دو جایزه بهترین صداگذاری و بهترین فیلم از نگاه ملی شد و در اکران تابستانه امسال نیز حدود سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان فروخت. علی سرتیپی نیز فیلم‌های عروسی مردم، ستاره‌بازی و شهرک را در نوبت نمایش دارد./ ایرنا